

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2018

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

INNEHÅLL:

1. Inledning
  2. Åtgärder
  3. Samarbeten
  4. Övrigt
  5. Administration
  6. Årets resultat
- Balansbok

Balansboken uppgjord av Proax redovisning, Kenneth Fogström
Torggatan 9 A 6, 22100 Mariehamn, tel 050 5919971

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.
Torggatan 15, vån 2, 22100 Mariehamn
Tfn: 0457 5244 007 info@konsthantverk.ax
www.konsthantverk.ax

1. INLEDNING

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. grundades 1928 och firade alltså 90 år 2018! Föreningens syfte är att stöda och utveckla all slags slöjd och hantverk, såväl som fritids- som yrkesmässig sysselsättning.

Som bas för verksamheten ligger en långsiktig arbetsplan för åren 2017-2021, vilken kompletteras med en åtgärdsplan inför varje nytt verksamhetsår.

Visionen för år 2021 är att Ålands Slöjd & Konsthantverk är en känd kulturaktör för allmänheten på Åland och att föreningen är känd inom hantverksvärlden i Svenskfinland och Stockholm/Upplandsregionen genom läger och utbyten. Föreningen är en aktiv förespråkare för kvalitativt hantverk och fungerar som ett stöd för hantverksföretagaren.

VERKSAMHETSIDÈ

Verksamhetsidén är att stöda hantverkskulturen som kunnande och näring. Att förena hantverkarna med varandra och att förena hantverkare med allmänheten.

2. ÅTGÄRDER

2.1. Kursverksamhet

Föreningen erbjuder fortbildningskurser för hantverkare t.ex. i olika specialtekniker och företagande. I kursutbudet finns även kortkurser som erbjuds åt både hobby och yrkeshantverkare och kurser för barn. Föreningen samarbetar med Ålands folkhögskola kring hantverkskurserna och marknadsför även deras kurser till medlemmarna. Studerande på hantverkslinjen erbjuds också våra kurser och föreläsningar.

Barnkurser

Slöjdtorsdag för 10 - 13 åringar fortsatte under vårterminen 2018 och startade igen under hösten med en ny grupp duktiga barn/ungdomar. Kursen hålls i Konstföreningens konstverkstad.

Under kursen arbetade eleverna med flera olika hantverkstekniker och material under ledning av flera kunniga hantverkare som glashantverkare Ritva Saloranta, modedesigner Linda Karlsson och museipedagog Annica Dahlbjörk.

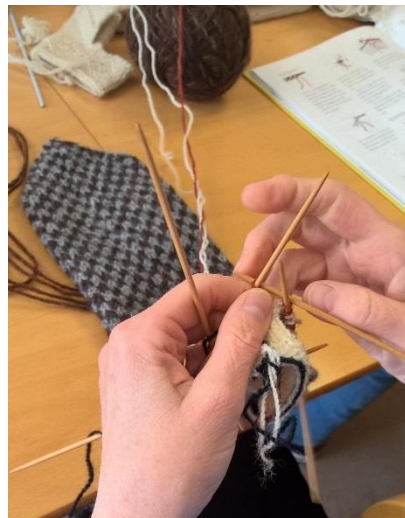
Kursen är mycket uppskattad av deltagarna.

Spånadskurs

Under två tillfällen i januari och februari lärde Maj Lindberg 10 kursdeltagare att spinna med spinnrock. Kursen hölls i Folkhögskolans textilsal och deltagarna hade så roligt att de träffades även senare på eget initiativ. Kursledaren besiktigade också deltagarnas egna spinnrockar innan kursen och den som inte hade egen kunde låna från Folkhögskolan eller kursledaren.

Tvåändsstickning

Ingrid Andersson från Sverige lärde under två helger, i mars och oktober, totalt 11 kursdeltagare tvåändsstickning. En del deltog båda helgerna och andra bara en. Deltagarna konstaterade att det är en mycket långsam men intressant teknik och de uppskattade

den duktiga kursledaren.

Metallåterbruk

Ett veckoslut 10 - 11 november lärde sig 8 kursdeltagare grunderna i metallåterbruk. Lärare var Tanja Spormann-Karlsson och kursen hölls i Folkhögskolans metallverkstad. Kursen var så populär att vi arrangerar den igen våren 2019.

Pilflätning med Steen H Madsen

Den årligen återkommande pilflättningskursen var tre dagar lång även i år och 9 kursdeltagare flätade ivrigt pil till olika korgar under Steens vana ledning. Kursen hölls som tidigare i gott samarbete med Ålands Folkhögskola, i och utanför deras träverkstad 1 - 3 september.

Inställda kurser

Den inplanerade knivkursen kunde inte genomföras då vi inte kunde hitta någon kursledare.

2.2. Föreläsningar

Föreningen arrangerade ett föredrag med textilformgivare Aoi Yoshizawa från Japan/Helsingfors 26 september i Eckerö Post- & tullhus.

Aoi Yoshizawa var residenskonstnär i Eckerö Post- & tullhus och hon berättade om sitt arbete som textilformgivare.

Efter föredraget höll hon en liten workshop där vi tolkade bilder eller favoritpersoner i garn.

Aoi ville också komma i kontakt med textilhantverkare och gärna även med lokala garnproducenter. Både verksamhetsledaren Hanna och styrelsemedlemmen Edward Johansson körde henne runt på Åland till olika garnproducenter och textilhantverkare under hennes vistelse på Åland.

2.3. Utställningar

Sommarutställningen NITTI

I samarbete med Eckerö Post- & tullhus/ Ålands Museum arrangerade vi föreningens 90-års jubileumsutställning i hela övre våningen på Post- & tullhuset sommaren 2018.

Mycket har hunnit hända under de 90 år föreningen verkat. Vi har ordnat kurser, drivit hantverksskola, arrangerat utställningar i massor, samt olika marknader och evenemang. Föreningen lät till och med bygga ett helt hus, Ålandsgården, till Ålandsutställningen i Mariehamn 1936.

En del av vår historia visade vi i utställningen NITTI, men även modernt hantverk då 24 av våra nuvarande medlemmar inspirerades av äldre handgjorda ting och tolkade dem i nya

och egna produkter. Den nya delen av utställningen granskades av inredningsarkitekt Mikael Löfström och tidigare verksamhetsledaren för Österbottens hantverk r.f. och hemslöjdläraren Anna-Maija Bäckman.

Johanna Finne från Studio Finne stod för utställningens gestaltning och grafiska formgivning. Verksamhetsledaren tog fram allt bakgrundsmaterial och texter, tacksam över att föreningen redan har 2 skrivna historiker att utgå ifrån.

Utställningskatalogen till NITTI gjordes också som en liten historik med många gamla fotografier och nostalgi.

Föreningen lånade in en hel del föremål till den historiska delen, från gamla lärares barn och även från tidigare utställningar. Utställningen visades varje dag 2.5 – 2.9 och sågs av 13 700 besökare. Lite mindre än tidigare år vilket mest berodde på det heta vädret i juli.

Foton av Tiina Tahvanainen

Planering av sommarutställningen 2019

Planeringen börjades redan under senvåren 2018 och i augusti gick inbjudan till medlemmarna ut. Utställningen blir ett nordiskt samprojekt där vi visar konsthantverk från olika öar, Åland, Bornholm, Gotland och Hiiumaa. Utställningen heter ÖAR – Island Craft och visas i Eckerö Post- & Tullhus sommaren 2019.

2.4. GALLERIET

Föreningen driver sedan 2016 ett galleri, Galleriet, i centrala Mariehamn i anslutning till föreningens kontor. Galleriverksamheten är möjlig tack vare samarbete med Viktor Crafts & Design i husets nedre våning. Samarbetet möjliggör längre öppethållningstider och butiken handhar även eventuell försäljning från utställningarna.

Galleriet är mycket omtyckt och det har varit lätt att få tag i utställare. I nuläget är det hela 2019 och nästan hela 2020 fullbokade. Under 2018 visades 11 utställningar med hantverk, foto och bildkonst i en bra blandning. I juli bjöd föreningen in möbelsnickare Linda Myllykoski att ställa ut, hon tilldelades också stipendium ur Karl Gustafssons fond i samband med vernissagen. Linda visade möbler i trä, flera med sitsar i makramé.

I december höll föreningen en gemensam julutställning i Galleriet, där 15 medlemmar deltog.

2.5. Medlemsresa till Fiskars och Teijo

Ålands Slöjd & Konsthantverk arrangerade en medlemsresa till Fiskars bruk och Matildedals bruksverkstäder 28–31 augusti. 8 personer deltog i resan och vi färdades med 2 personbilar. Vi besökte Fiskars bruk och såg utställningarna *About Clay* och *Fiskars summer houses*. Vi gjorde studiebesök hos glasformgivare Camilla Moberg, skulptör Kim Simonsson och keramiker Karin Widnäs. Hos Karin såg vi även Carolin Pippings utställning.

Vi besökte Gula huset i Ekenäs och Hangö hantverkare och fick höra om deras verksamheter. I Matildedals bruk fick vi en presentation av byn och brukssamhället där det finns bl.a. ett alpackaspinneri, ett väveri och en designer som gör återbrukskläder, Second Chance. I Teijo bruk träffade vi keramiker Tiina Harjola från Keramiikkastudio Oribe. Det var en givande och mycket inspirerande resa enligt deltagarna.

2.6. Sverigedagarna på Djurgården

Föreningen fick förra hösten en förfrågan från arrangörerna för Sverigedagarna på Djurgården, tidigare Skärgårdsmarknaden, om åländska hantverkare vill delta i maj 2018. Besökare på mässan hade frågat efter det åländska hantverket, även om det är över 15 år sedan vi deltog i större skala. 5 medlemmar deltog och sålde sina varor på mässan 25-27 maj.

2.7. RYSMYS

Lördagen den 13 oktober ordnade föreningen i samarbete med Mariehamns stad RYSMYS på biblioteket. Barn i alla åldrar fick komma och lyssna på kusliga historier som bibliotekarien läste och sen fick de tillverka egna mysiga spindlar, spöken och fladdermöss. Tillfället var mycket populärt och under två timmar var det mellan 80 och 100 barn som tillverkade kryp åt sig. Föreningen hade 5 handledare på plats och hela insatsen ersattes av Mariehamns stad.

3. SAMARBETEN

3.2. Samarbete inom Svenskfinland

Föreningen samarbetar med motsvarande föreningar i Svenskfinland; Åbolands, Österbottens samt Nylands hantverk.

10 - 11 januari arrangerade vi tillsammans en fortbildningskurs för verksamhetsledarna.

Kursen hölls i Mariehamn av Frida Arnqvist Engström och Erika Åberg från podden Görbart, Sverige.

Vi, verksamhetsledare, fick teoretisk och praktisk kunskap kring hantverk som varumärke; om hur man når ut som hantverkare inom sitt område och hur kommunikation kring det egna varumärket kan öka eller möjliggöra försäljning och öka värdet av hantverk.

3.4. Samarbete med MODUS ry

Föreningen samarbetar sedan hösten 2015 med design- och konsthantverksföreningen Modus i Tammerfors. I år ställde föreningarna ut tillsammans i **Eemil Aaltosen museo Pyynikinlinna** i Tammerfors, utställningen pågick från början på september till slutet av

januari 2019.

De 10 åländska hantverkare som deltog valdes ut av utställningsarkitekten Henrietta Lehtonen. I januari reste ordförande Saara Karrenpalo och verksamhetsledare Hanna Wiik-Rosenqvist till Tammerfors för att träffa representanter för Modus, museets chef och utställningsarkitekten. Samtidigt avslutade vi alla andra påbörjade samprojekt för att fokusera på utställningen.

4. ÖVRIGT

4.1. Informationsförmedling

En viktig del av föreningens verksamhet är att vidareförmedla och sprida information om hantverksbranschen och -händelser, både på hemmaplan och i Finland och Norden, till medlemmarna. Föreningen skickade ut ett par fysiska medlemsbrev under året och per e-post har information gått ut till medlemmarna 2 - 4 gånger i månaden. Information finns också tillgänglig på föreningens hemsida, Facebooksida, Twitter och Instagram.

4.2. Karl Gustafssons stipendiefond

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. förvaltar Karl Gustavssons stipendiefond. Detta år beslöt föreningens styrelse att dela ut ett stipendium á 500 euro till en blivande hantverkare och att lyfta fram detta under vernissagen för NITTI i Eckerö Post- & tullhus. Linda Myllykoski som under våren utexaminerades till möbelsnickare från Capellagården på Öland valdes som stipendiat.

Styrelsen vill därmed uppmuntra ungdomar att söka sig till hantverksutbildningar och visa uppskattning för Lindas flit och skicklighet.

Passande till föreningens 90-årsjubileum tog vi fram nya fondkort att användas vid inbetalningar. Dessa formgavs av Edward Johansson.

5. ADMINISTRATION

STYRELSEN 2018

Ordförande: Saara Karrenpalo, viceordförande: Linda Karlsson, styrelsemedlemmar Birgitta Häggblom, Lina Nyberg-Heiniö, Saija Saarela, Edward Johansson och Göran Larsson.

Föreningen håller två allmänna möten per år. Vårmötet hölls tisdagen 10.4 i Konstverkstaden, Fabriksgatan 4, Mariehamn. Samtidigt tillverkade vi flaggspel till sommarutställningen NITTI. (De som är på pärmen till denna verksamhetsberättelse).

På höstmötet 5.10 som hölls i Konstföreningens lokal, Fabriksgatan 4, Mariehamn fick Saara Karrenpalo förnyat förtroende som ordförande. Lina Nyberg-Heiniö avgick, Birgitta Häggblom och Saija Saarela återvaldes som styrelseledamöter och Sophia Sundelin valdes in som ny styrelseledamot.

Styrelseledamöter som sitter kvar under 2019 är Linda Karlsson, Edward Johansson och Göran Larsson. Styrelsen sammankallas efter behov och höll sammanlagt nio möten under året.

PERSONAL

Föreningens verksamhetsledare Hanna Wiik-Rosenqvist var anställd på 80 % av heltid under 2018. Föreningen anlidade medlemmar eller utomstående som kursledare och sakkunniga. Frivilliga insatser bidrog även detta år till förverkligandet av föreningsverksamheten, framförallt i planeringen och uppbyggnaden av jubileumsutställningen NITTI.

MEDLEMMAR

Föreningen hade under året 114 betalande medlemmar. Föreningsmedlemmarna i Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. är både utbildade och självlärda hantverkare eller personer som är intresserade av hantverk.

6. ÅRETS RESULTAT

Föreningens verksamhet finansierades med bidrag från Ålands Kulturdelegation, Svenska kulturfonden och Mariehamns stad samt med medlems- och deltagaravgifter.

Verksamhetens resultat är – 11 020 €.

Styrelsen hade tidigare fattat beslut om att använda ackumulerat eget kapital till 90-årsjubileet under 2018.

Eget kapital och reservering

I föreningens egna kapital ingår Karl Gustafssons stipendiefond som föreningen förvaltar, motsvarande 5 526 € per 31.12. Härifrån utbetalas stipendier för 500€ under våren 2019 enligt styrelsens kommande beslut, antagligen till elever som utmärkt sig inom slöjdundervisningen inom grundskolan.

Eftersom föreningen har fast anställd personal bör föreningen ha ett reservkapital, speciellt eftersom de två första månaderna varje år löper utan besked om verksamhetsbidrag. Dessa månaders kostnader (lön + hyra) uppgår till ca 7 500€. I fall av nödvändig uppsägning p.g.a. minskade bidrag har den anställda verksamhetsledaren fyra månaders uppsägningstid vilket innebär ytterligare kostnader på ca 12 800€. Uppsägningstiden för föreningens verksamhetslokaler är också 3 månader.

Föreningen har därför sett till att ha ett reservkapital om 15 000€ placerade på ett separat konto för att hållas skilt från övrig verksamhet. Besluten om reservering av dessa medel godkändes på vårmötet 2012.